

Tuomo Kärnä in memoriam

Tekniikan tohtori Tuomo Kärnä kuoli Helsingissä 68-vuotiaana sairastettuaan pitkään vakavasti. Hän oli syntynyt 3. tammikuuta 1946 Uudessakaupungissa ja asui lapsuutensa Raisiossa.

Tultuaan ylioppilaaksi Raision yhteiskoulusta Tuomo opiskeli Teknillisessä korkeakoulussa, suoritti diplomi-insinöörin tutkinnon 1971 ja aloitti tutkijauransa VTT:ssa vuonna 1972. Hän oli tutkijanvaihdossa mm. Kanadassa maailmankuulun professorin Alan Davenportin oppilaana ja väitteli vuonna 1984 huippuarvosanoilla tekniikan tohtoriksi TKK:n rakenteiden mekaniikan oppituolista, aiheenaan tuulen aiheuttamat harustetun maston värähtelyt. Hän jatkoi rakenteiden värähtelyn parissa VTT:n erikoistutkijana, vt. laboratorionjohtajana ja johtavana tutkijana.

Tuomon ammatillinen kiinnostus kohdistui lisäksi maanjäristyksiin, tuuleen ja erityisesti jäähän. Jääkuormien aiheuttamat värähtelyt ja niiden kokeellinen ja teoreettinen tutkimus olivat hänen erityisenä kiinnostuksen kohteenaan 1980-luvulta lähtien. Itse tutkimustyön lisäksi hänen roolinsa oli keskeinen monien mittavien kansainvälisten tutkimushankkeiden käynnistämässä. VTT:ssa Tuomo käynnisti esimerkiksi maanjäristyssimuloinnit ja ydinvoimalaan kohdistuvan lentokonetörmäyksen kokeelliset tutkimukset.

Vuonna 2006 Tuomo jäi eläkkeelle ja perusti oman yrityksen. Hän jatkoi samalla tiiviisti tutkimuksen parissa, mm. vierailevana professorina Dalianin yliopistossa Kiinassa sekä vanhempana tutkijana Norjan teknillisessä yliopistossa NTNU:ssa. Lisäksi hän vietti tutkimuskausia Saksassa, Japanissa, Etelä-Koreassa sekä USA:ssa ja teki yhteistyötä monien Euroopan tutkimuslaitosten kanssa. Hänen tutkimuksensa liittyivät mm. jääkuormien aiheuttamiin värähtelyihin merirakenteissa. Hän oli myös vetämässä Kansainvälisen Standardisoimisjärjestön ISO:n jääkuormatyöryhmää ja aktiivisesti mukana merituulivoiman kehitystyössä. Tuomo vaikutti sekä tutkimustensa kautta, että toimikuntien puheenjohtajana keskeisesti moniin rakennusnormeihin, muun muassa Eurokoodin käyttöönottoon Suomessa.

Tunnollisena ja kysyttynä henkilönä Tuomo oli usein kiireinen, mutta silti aina ystävällinen ja huumorintajuinen. Hän oli myös hyvä kuuntelija ja keskustelija, jolla oli korvaa erilaisillekin mielipiteille. Tuomo oli luonteeltaan tutkija, joka ajoi tärkeinä pitämiään asioita eteenpäin taitavan huomaamattomasti, mutta samalla määrätietoisesti. Hän ei korostanut itseään ja saavutuksiaan, mutta hänen tieteelliset tuloksensa herättivät runsaastikin huomiota. Monia Tuomon ajatuksia kehitetään edelleen ja ne ovat osana käytännön sovellutuksia, joilla varmistetaan rakenteiden turvallisuutta.

Tuomon harrastuksiin kuuluivat urheilu ja laulu. Vapaa-ajalla hän viihtyi perheensä kanssa Karjalohjan kesäasunnolla, jota hän uutterasti kunnosti.

Kari Kolari

Lasse Makkonen

Kirjoittajat ovat entisiä työtovereita VTT:sta.